

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาวิจัยในหัวข้อ "การสื่อสารกับการสังคมประภคิตด้านวัฒนธรรมทางจิตตวจของนิตตจุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย" นี้ใช้วิธีการสัมภาษณ์เจาะลึก (Indepth Interview) ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เนื่องจากยังไม่มีงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับการสื่อสารกับการสังคมประภคิตด้านวัฒนธรรมทางจิตตวจมาก่อน งานวิจัยฉบับนี้จึงเป็นงานวิจัยที่จัดทำขึ้นเพื่อรวบรวมให้ได้ข้อมูลในเบื้องต้น

แหล่งข้อมูล

ข้อมูลที่น่าสนใจประกอบการศึกษาของงานวิจัยฉบับนี้ประกอบด้วยข้อมูลจากแหล่งต่างๆ ดังนี้

1. ข้อมูลปฐมภูมิ - เป็นข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ 2 วิธีด้วยกันคือ

1.1 ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เจาะลึก (Indepth Interview) กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาวิจัยนี้ ได้จากการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบไม่เป็นไปตามโอกาสทางสถิติ (Non Probability Sampling) โดยการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) จากนิตตจุฬาลงกรณมหาวิทยาลัยทั้ง 16 คณะได้แก่ คณะครุศาสตร์, คณะทันตแพทยศาสตร์, คณะนิติศาสตร์, คณะนิเทศศาสตร์, คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี, คณะแพทยศาสตร์, คณะเภสัชศาสตร์, คณะรัฐศาสตร์, คณะวิทยาศาสตร์, คณะวิศวกรรมศาสตร์, คณะศิลปกรรมศาสตร์, คณะเศรษฐศาสตร์, คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์, คณะสัตวแพทยศาสตร์, คณะสหเวชศาสตร์ และคณะ

อักษรศาสตร์ คณะละ 4 คน นิสิตชายและหญิงอย่างละ 2 คน รวมจำนวน
กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 64 คน

1.2 ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant Interview) 3 ท่านได้แก่

- รองศาสตราจารย์พรณทิพย์ ศิริวรรณมุขย์ : อาจารย์ประจำภาควิชาจิตวิทยา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย
- รองศาสตราจารย์สุพัตรา สุภาพ : อาจารย์หัวหน้าภาควิชาสังคมวิทยา
และมานุษยวิทยา คณะรัฐศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุรพล ชลวิไล : รองคณบดีฝ่ายกิจการนิสิต
คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย

2. ข้อมูลทุติยภูมิ - เป็นข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้างานเอกสารได้แก่ งานวิจัย, บทความจากหนังสือพิมพ์ และแนวความคิด ทฤษฎีจากหนังสือประกอบรายวิชาทางด้านนิเทศศาสตร์ และจิตวิทยา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เนื่องจากงานศึกษาวิจัยฉบับนี้ใช้วิธีการสัมภาษณ์เจาะลึก จึงใช้แบบ
สัมภาษณ์ซึ่งกำหนดประเด็นคำถามอย่างกว้างๆ ตามเรื่องที่ต้องการศึกษาดังนี้คือ

1. ข้อมูลลักษณะทางประชากร เศรษฐกิจ สังคม

2. ข้อมูลวัฒนธรรมทางจิตใจ และช่องทางการสื่อสารที่ทำการสังคม ประกิตวัฒนธรรมทางจิตใจนั้น ๆ ให้แก่นิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในเรื่องต่างๆ ซึ่งผู้วิจัยศึกษาโดยใช้ข้อมูลทุติยภูมิมาเป็นกรอบในการวิจัยดังนี้

- การคบเพื่อน
- การแต่งกาย
- การเรียน
- การเลือกอาชีพ
- การเลือกคู่ครอง
- ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และ การทำประโยชน์แก่สังคม

เพื่อศึกษาว่าเยาวชนระดับอุดมศึกษาเป็นบุคคลที่ยึดติดอยู่กับวัตถุ มีความพึงพอใจโดยปราศจากการคำนึงถึงจิตใจ ขาดความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อผู้อื่น และไม่คิดจะทำประโยชน์แก่สังคมหรือไม่ ซึ่งผู้วิจัยจะพิจารณาจากผลของวัฒนธรรมทางจิตใจที่ได้จากการศึกษาในเรื่องทั้ง 6 นี้

การทดสอบเครื่องมือ

ผู้วิจัยจะนำแนวคำถามไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา และอาจารย์คณะกรรมการ เพื่อตรวจพิจารณา ปรับปรุงคำถาม และภาษาให้เหมาะสม และครอบคลุมเรื่องที่ต้องการศึกษา แล้วนำแนวคำถามนั้นไปทดสอบกับตัวอย่าง ซึ่งมีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 5 คน และนำข้อมูลที่ได้มาพิจารณาปรับเปลี่ยนแก้ไขอีกครั้ง ก่อนนำไปใช้จริง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยจะเป็นผู้ไปสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (Indepth Interview) ด้วยตนเอง โดยใช้แนวคำถามกว้าง ๆ เป็นแนวทางในการสัมภาษณ์ ใน

ขณะทำการสัมภาษณ์ผู้วิจัยได้ทำการสังเกตสีหน้า ท่าทาง รูปแบบการแต่งกาย เครื่องแต่งกาย และพฤติกรรมต่างๆ ของนิสิต เพื่อความสะดวกผู้วิจัยได้ใช้ เทปบันทึกเสียง เป็นเครื่องมือในระหว่างการสัมภาษณ์ นอกจากนี้เพื่อให้ได้ ข้อมูลที่ถูกต้อง และใกล้เคียงกับความเป็นจริงผู้วิจัยใช้วิธีการสังเกตแบบมีส่วนร่วมในฐานะที่เป็นนิสิตคนหนึ่งของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยประกอบกับวิธีการ สัมภาษณ์แบบเจาะลึก

กำหนดระยะเวลาการสัมภาษณ์เริ่มตั้งแต่กลางเดือนธันวาคม จนถึง กลางเดือนมกราคม หลังจากนั้นจึงทำการถอดเทป และนำข้อมูลที่ได้มา จัดกลุ่มข้อมูล เพื่อทำการนำเสนอในรูปแบบของการบรรยายต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 2 ส่วนดังนี้

1. การวิเคราะห์ลักษณะทางประชากร เศรษฐกิจ และสังคม
2. การวิเคราะห์วัฒนธรรมทางจิตใจ และช่องทางการสื่อสารที่ทา การสังคมประกิตวัฒนธรรมทางจิตใจนั้น ๆ ำให้กับนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ุคย วิเคราะห์ตามแต่ละเรื่อง ดังนี้

- การคบเพื่อน
- การแต่งกาย
- การเรียน
- การเลือกอาชีพ
- การเลือกคู่ครอง
- ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และการทำประโยชน์ต่อสังคม